

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

UDGIVET AF DANSK LOKOMOTIVMANDS FORENING
NUMMER 20 20. OKTOBER 1951 51. ÅRGANG

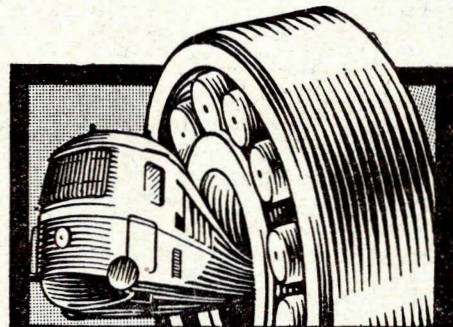
Største private Virksomhed for Fremstilling af Bandager og kunstige Lemmer.

Nyrop & Maag a/s

KØBMAGERGADE 43. K · C. 768

NYROP

FILIALER:
SØNDERALLÉ 5. AARHUS · KLAREGADE 7. ODENSE

Naar det kommer an paa
DRIFTSSIKKERHED
anvendes **SKF**-Lejer

AKTIESELSKABET

DANSK SVOVLSYRE- OG SUPERPHOSPHAT-FABRIK

DEUTA - HASTIGHEDSMAALERE

Leverandør til D S B

Repræsentant for Danmark: **P. FUNDER** · Kristianiagade 6 · København Ø · Telefon C. 7

Excellent

KONTO

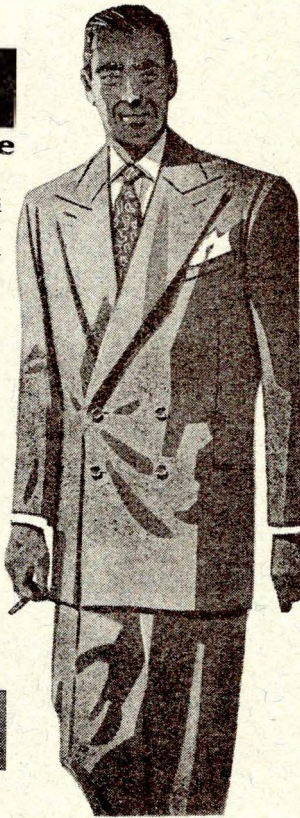
for fastansatte

Som en ekstra service har vi besluttet os til at indføre kontosystem for alle fastansatte. Det gælder både for vort speciale: konfektion efter mål — og for vort store udvalg i færdig konfektion. — Rimelige priser, lette betalingsvilkår.

Fre dag åbent til kl. 20.

De rigtige varer er kommet hjem i rette tid, og vi kan nu levere de fineste engelske kamgarnsstoffer i en kvalitet som i den »gode tid« — og til rimelige priser.

Kamgarns-habit efter mål med prima foer og tillæg
kr. 278.00

E. PETERSEN

Den høje stue

FrederiksbOrggade 5 - København K - Telefon BY 5456

A/s FRICHS, AARHUS

JERNKONSTRUKTIONER OG BEHOLDERE
JERN-, STAAL- OG ALUMINIUM-STØBEGODS
PRESSEARBEJDE OG SMEDEGODS

Skibsreparationer - Kraner

Elevatorer - Transportanlæg

Aarhus Flydedok & Maskinkompagni A/s

Hans Niensens Maskinfabrik

Odense Pilsner

den mest velmagende

ALBANI BRYGGERIERNE

A/s Kulimporten Dania

Vestre Boulevard 9, Kbhvn.

Central 3443

Jernbanevogne af enhver Konstruktion

VOGNFABRIKKEN

SCANDIA A/s

RANDERS

Importkompagniet A/s

Kalundborg

Import af

**KUL, KOKS &
BRIKETTER**

Telf. *33 (Flere Ledn.)

B L. A. Jørgensen
Rosengårdsvej 83

O
G
T
R
Y
K

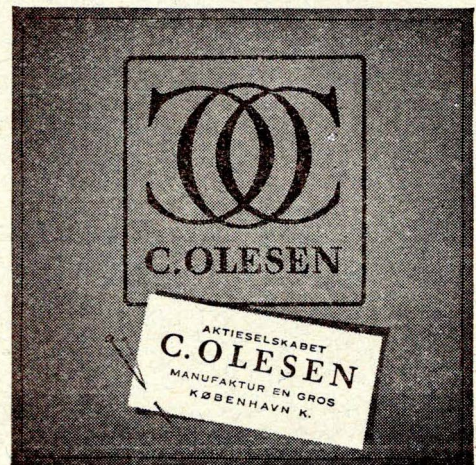
Tlf. Byen 1502
København K

**C. C. Petersens
Bogtrykkeri**

★ Studiestræde 32
Telf. 6142

Leverandør til Statsbanerne

HB HOVEDSTADENS BRUGSFORENING HB

Elegante Kjøler og Smoking

udlejes

ELKIÆR-OLSEN & SVENDSEN

Nørrebro Runddel 140

Telefon Tager 1513

Urmager ved Statsbanerne

L. Beyer Holgersen & Søn

(C. Weistrups Eftf.) Grundlagt 1856

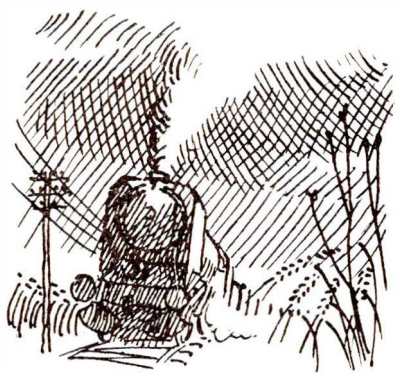
Colbjørnsensgade 17, Kbhvn. V, Tlf. Vester 2637

Leverandør
til Danske
Statsbaner

A/s »REFFO« Struer

Kedelrensningsvædsken »REFFO«

Telefon 145

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

NR. 20 - 51. ÅRGANG

~~5. NOVBR. 1951~~

20. oktober 1951.

Indhold:

Ved normeringsloven	229
Nordisk nyt — Finland	230
Den gensidige Uheldsforsikringsforening	231
Tillidsmandskursus på ferie-hjemmet	234
Fra Landsoplysningsudvalget ..	237
Besøg hos Th. Thrige i Odense	237
Førerrumsstole i motorvogne ..	237
Fra medlemskredsen	238
En hilsen til lokomotivmænd ..	238
Det jysk-fynske bibliotek	239
Statsbanepersonalets Sygekasse ..	239
Under DLF	239
Tak	239
Opmærksomhed frabedes	239
Aarhus afdelinger	239
Nye adresser	239
Personalialia	239
Medlemslisten	239
Olsen og Jensen	239
Vejlekassens regnskab	240

Redaktører:

E. Greve Petersen
(ansvarhavende)

Aage Hansen.

Redaktion og ekspedition:

Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon Hell. 7269.
Kontortid 10—16.
Postkonto 20541.

Frederiksberg Bogtrykkeri,
Howitzvej 49.

Ved normeringsloven.

For at give administrationen god tid til at behandle organisationernes eventuelle ønsker til en kommende normeringslov, hvis indhold har gyldighed fra en første april, skal forslag til loven være indleveret i begyndelsen af det forudliggende efterår. Med de lange afstande mellem revisionerne af tjenestemandsløven er denne adgang for tjenestemændene til at få rettet et eller andet forhold, som tiden er løbet fra, så ganske rimelig og har ikke mindst værdi i tider, som dem, vi lever i, hvor udviklingen på mange områder har ændret karakteren af meget af det materiale, der er grundlæggende for tjenestemandsløvens principper. De i denne forbindelse opståede uretfærdigheder kan derfor rettes og tilfredsheden hos den enkelte bevares ved den årlige ajourføring gennem normeringslovene.

*

Men det er ikke alene organisationernes normeringslovsforslag, der ved efterårstid indløber til styrelsen. Fra finansministeren foreligger samtidig det obligatoriske cirkulære om, i hvor stor udstrækning personalets ønsker må imødekommes. Medens den ene af disse to årlige tilbagevendende begivenheder fremsendes i håb om en velvillig overvejelse og forhåbentlig med et imødekommet resultat, er den anden altså kontrasten, der opfordrer til den mindst mulige imødekommenhed overfor personalet.

Om nødvendigheden af det ministerielle cirkulære er det vanskeligt at få øje på, tværtimod synes det at være en af de foranstaltninger, som ikke alene kunne, men også burde undværes. Når det er fastslået, hvilke formål normeringsloven har, skulle andre retningslinier være overflødige, ikke mindst, når disse er de samme år efter år. Vi burde være kommet dertil, hvor den enkelte styrelse og tjenestemændene blev fritaget for instruktionsmateriale, der for det første alene tager sigte på at begrænse udnyttelsen af en lovbestemmelse, der i forvejen afgrænser, hvad der må gives tilsagn om, og for det andet meget let medfører uretfærdig behandling af personalet.

Men selv om udgifterne til dette cirkulære kunne spares, vil det nok også blive udsendt i år, hvis det ikke allerede er kommet de forskellige administrationer i hænde. Vi har da ikke andet end håbe på, at Statsbanernes ledelse vil tage hensyn til, at der for retfærdighedens skyld må ændres ved nogle af de bestående placeringer af lokomotivpersonalet.

*

Ved opbygningen af tjenestemandsløven tog kommissionen hensyn til, hvilke lønninger der på det tidspunkt oppebares af bestemte grupper ude i privatindustrien. Man fastslog således dengang, at f. eks. fjortende lønklasse svarede til den faglærte gruppe. Dette forhold er naturligvis ikke tilstede mere. Gennemsnitslønnen for den faglærte ligger i dag betydelig over, hvad de tjenestemænd, der ikke alene er udgået fra disse grupper, men også har opnået en stilling, som bør honoreres højere, når deres videre uddannelse tages i betragtning.

*

Finland.

Finsk lokomotivmandsforbund har afholdt ordinær kongres, i dagene 3.—5. september, i Helsingfors.

Forbundets formand gennem 9 år, A. H. Lethonen, ønskede ikke at modtage genvalg, og som hans efterfølger blev lokomotivfører G. Widing valgt med akklamation.

G. Widing har deltaget i organisationsarbejdet gennem flere år såvel inden for sit eget forbund som inden for landets samvirkende fagforbund. Han er medlem af sekretariatet inden for Nordiske Jernbanemænds Union og repræsentant for de nordiske transportarbejdere i ITF's eksekutivkomité. I årene efter den sidste krig har Widing foretaget adskillige rejser til de fleste af Europas lande som repræsentant for De samvirkende Fagforbund, og han har fornylig været på en tre måneders rejse til Amerika.

Til et feriehjem købte de finske lokomotivmænd i foråret en større villa, der tidligere har tilhørt en baron. Villaen er beliggende på en ø, hvortil der fra Helsingfors er 40 minutters sejlads, og købesummen har været 1 million 300,000 mark. Den 3400 m² grund ønsker man at udvide, men priserne på de tilstødende grunde er for tiden skruet op i så høje priser, at forbundet ikke mener, det kan magte opgaven økonomisk. Villaen var iøvrigt meget forsømt, da lokomotivmændene overtog den og for at reducere reparationsudgifterne til det mindst mulige istandsætter forbundets medlemmer selv villaen. På fridagene møder medlemmerne op med hele familien, og medens hustruerne sørger for det kulinariske, udfører mændene alt snedker-, murer-, tømrer-, maler-, elektriker- og blikkenslagerarbejde på huset. Det hele sker vederlagsfrit, og som et yderligere bevis for fornuftig økonomi hos de finske lokomotivmænd skal nævnes, at de på kongressen besluttede at købe en motorbad til brug for transporten til og fra feriehjemmet. Der går ganske vist en rutebad morgen og aften, men da billetprisen er 100 mark pro persona hver vej, vil båden snart kunne forrente sig.

Lokomotivfyrbødernes lønmæssige placering i dag står ikke mere i et rimeligt forhold til håndværkernes, hvorfra de er udgået. Med det arbejde, der pålægges indehaverne af disse stillinger, og den skiftende tjeneste de er underkastet stillet i forhold til tilsvarende stillinger andre steder, vil det ikke være svært at forstå det berettigede i, at disse tjenestemænd bør lønnes bedre end tilfældet er. Med de lønninger, der for tiden bydes dem, vil de vanskeligheder, der længe har hersket med at få den nødvendige tilgang af aspiranter blot fortsætte; en situation, der er yderst uheldig for alle parter og som derfor snarest må ændres. Det skal i denne forbindelse erindres, at advancementsmulighederne for lokomotivfyrbøderne er meget ringe efter de foretagne normativnedskæringer for lokomotivførere.

*

Medens størsteparten af statens tjenestemænd har udsigt til advancement, er andre helt afskåret herfra. Denne udsigt til en forbedret stilling efter mange års tro og veludført tjeneste burde tildeles alle, ligesom der burde tages skyldigt hensyn til den udvikling, der gennem årene har fundet sted inden for de forskellige arbejdsfelter. På dette område er lokomotivførerstillingen handicappet. Skønt en stadig og tiltagende udvikling af lokomotiv- og motorvognspark har pålagt lokomotivførerne mere arbejde og større ansvar, både fordi maskinernes størrelse stiller større krav til dem, der skal betjene dem, og fordi større maskiner også giver større tog, har denne kategori ikke fået de advancementsmuligheder, der burde være en naturlig følge heraf.

*

Tilsvarende gør sig gældende for lederne i Elektrokontrol-len. Til et langt større omfang, end nogen havde forudset i 1934, er den elektrificerede københavnske nærtrafik vokset. Dette gælder såvel antallet af rejsende som størrelsen og mængden af togene. Som en følge heraf er den personalestyrke, der beskæftiges i denne afdeling, vokset betydeligt. Alt sammen kun glædeligt og opmuntrende for enhver jernbanemand, men når arbejdsområdet vokser og der pålægges den enkelte mere arbejde, er det naturligt, at hans stilling forbedres tilsvarende. Dette har imidlertid ikke været tilfældet for de fem ledere, der ikke alene har en langt større tjenestefordeling, men også en betydelig udvidet vognpark under deres varetægt end tidligere. Vi håber derfor, generaldirektoratet vil forstå det berettigede i, at disse mennesker, der indtager lederstillinger, får en bedre løn end den, der bydes dem idag.

*

Med den forandring, der har fundet sted i S-togenes be-manding, har elektroførerne et naturligt krav på at opnå advancement. Disse mennesker bør ikke være ringere stillet end andre tjenestemænd, men må have samme berettigede adgang til advancement som andre. Når de en gang bestående forhold ændrer karakter på det ene område, skal de andre og sammenhængende faktorer behandles efter samme linie.

Den gensidige Uheldsforsikringsforening 1891 - 1901 - 1951

Jernbanemændenes eget uheldsforsikringselskab passerer en rund dag

Den ældste af de kooperative forsikringsforeninger under jernbaneorganisationernes ledelse, uheldsforsikringsforeningen kan i oktober fejre 50-årsdagen for dens overgang til at være ledet af de faglige organisationer. Helt let har det ikke været at fastslå den nøjagtige dato for jubilæet, hvad følgende spredte oplysninger om foreningens herkomst vil vise.

I 1891 havde nogle jernbanemænd indbudt til et møde i Roskilde den 29. marts for at snakke lønning og uniform. En af deltagerne, daværende portør i Skanderborg, senere vognmand i Nyborg, L. C. Poulsen, har fortalt, at kun een af deltagerne ikke klagede over lønnen, han havde nemlig et »sted« i Børkop på otte tønder land! Uniformen var der også een, som var tilfreds med, grunden hertil oplystes ikke.

Uden for dagsordenen fremsatte L. C. Poulsen forslag om, at der skulle oprettes en understøttelsesforening, da portørerne dengang ikke var pensionsberettiget. Tanken vandt tilslutning, et udvalg blev nedsat, og allerede to måneder senere holdtes konstituerende møde i Fredericia den 31. maj 1891, og her dannedes »Understøttelsesforeningen *Selvhjælp* for Statsbanedriftens underordnede Bestillingsmænd«; det er begyndelsen til den nu jubilerende forening

»Selvhjælp«s formål var i de første love angivet at være

- at yde medlemmerne en understøttelse, når de afskediges af statsbanernes tjeneste,
- at yde enker efter medlemmer en understøttelse,
- at yde begravelseshjælp til børn,
- at arbejde hen til et godt kammeratligt sammenhold.

Der skulle være ro på møderne.

I de gamle love findes en bestemmelse om, at »enhver, der forstyrrer Ordenen paa en Generalforsamling, og som ikke ophører dermed efter at være kaldt til Orden, ikkjendes en Bøde af 1 Krone til Foreningens Kasse. I Gjentakelsestilfælde fordobles Bøden, og er denne ikke betalt inden 1 Maaned, har det Udslættelse af Foreningen til Følge.«

Denne bestemmelse giver mulighed for allehånde tanker om takt og tone på datidens møder. En anden paragraf indeholder vidtstrakt imødekommenhed overfor en mulig opposition:

»Skulle der forekomme Misfornøjelse med Bestyrelsen, kan en ny Bestyrelse vælges, dog kun for saa lang Tid, som den gamle Bestyrelse skulde have fungeret, og sker dette da paa en ordinær eller extraordinær Generalforsamling.«

Hvad grunden var, kan ikke ses af de gamle bøger, men allerede i 1894 ændredes formålet til at være en ren ulykkesforsikring, der trådte til ved ulykkestilfælde eller død som følge af ulykkestilfælde, der indtraf i eller udenfor tjenesten. Børnebegravelseskassen blev udskilt som en selvstændig afdeling; det er sandsynligt, at den nu eksisterende børneforsikring er en fortsættelse heraf, men det ligger udenfor dette emne.

Ved rekonstruktionen i 1894 besluttedes at lade forsikringerne tegne i forsikringselskabet »Norden«, som

således havde hele risikoen. Samtidig blev foreningens navn ændret til det, det er i dag: *Uheldsforsikringsforeningen for de danske Statsbaners Personale*.

Selskabet ville slippe billigst muligt.

Kontrakten med det private selskab betød, at dets afgørelser i skadesagerne var endelige; det medførte en gærende utilfredshed med, at afgørelserne alt for ofte var præget af selskabets forretningshensyn og ikke af kulance. F. eks havde »Norden« en tilbøjelighed til at ville henføre for mange ulykkestilfælde med dødelig udgang under »grov uagtsomhed« og derved slippe udenom erstatningspligten.

Samtidig med ønskerne om at skifte selskab opstod tanken om at skaffe foreningen bedre rygstød overfor forsikringselskabet ved at lade de faglige organisationer overtage ledelsen. Blandt denne tanke forkæmpere skal nævnes daværende fuldmægtig A. Simonsen og den senere indenfor DJF kendte N. P. Christensen.

Organisationerne træder til.

Et lille udvalg bestående af baneingeniør Holten, assistent Thomsen, pakmester P. D. Pedersen, depotarbejder W. Tietze og UF's bestyrelse drøftede på et møde den 12. august 1901 muligheden for de faglige organisationers overtagelse af foreningen og overflytning af forsikringerne til et andet — og forhåbentlig mere forstående — selskab.

Mødet resulterede i, at de faglige organisationer erklærede sig villige til hver at deltage med 10 repræsentanter i UF's ledelse, og at den daglige ledelse skete ved et forretningsudvalg.

Den 11. oktober 1901 forelagde UF's formand, fuldmægtig A. Simonsen, udvalgets forslag på det afgørende møde, P. D. Pedersen anbefalede stærkt forsamlingen at vedtage forslaget, og den senere kendte assistent Vilh. Ohlsson fandt, at »det var en smuk måde for sølv- og guldsnorene at begynde et samarbejde på«; det må have været så som så med det forud.

Med kun een stemme imod vedtoges det at lade organisationerne overtage ledelsen som foreslået og at entre med »Royal Exchange Assurance«.

Allerede den 27. oktober 1901 afholdtes det første repræsentantskabsmøde, hvor den nye ledelse blev valgt. Der begyndte nu et nyt afsnit af foreningens historie, og der har aldrig siden været grund til at fortryde ændringen.

Blandt navnene fra det første møde finder vi to, der til i dag har været at finde blandt de i foreningen mest interesserede, nemlig P. D. Pedersen, der valgtes til viceformand og O. Andersen.

Splittelsesmændene sætter ind.

De faglige organisationers overtagelse af foreningen gav en samling af separatister, som bl. a. ikke havde kunne affinde sig med dannelsen af DJF i 1899, vind i sejlene. Da de trods ihærdige forsøg ikke havde haft held til at slå det unge forbund itu, skulle kræfterne nu prøves på UF. Separatisternes leder, en togfører H. J. Jensen, beskyldte offentligt foreningens formand, Friis Skotte, for at modtage bestikkelse af forsikringselskabet og

være økonomisk interesseret i karrigst mulige afgørelser i skadesager. En langvarig proces førte til et eklatant nederlag for separatisterne, og retssagen blev en god reklame for foreningen, der i de år, hvor angrebene fra splittelsesmændenes side var allerkræftigst, næsten fordoblede sit medlemstal.

Voldgift og mindelig forlig.

Kontrakten med selskabet var på mange punkter fordelagtig — men især for selskabet; der var mange smuthuller i den, som kunne benyttes til at slippe billigt i skadetilfælde og til at ophæve forsikringerne, når selskabet så sin fortjeneste truet. Et utal af sager, hvori der har været etableret voldgift, truffet »humanitetsafgørelser«, truet med retssag eller anlagt »moraliske« synspunkter overfor selskabet, er omtalt i foreningens protokoller. De mest utrolige kneb blev anvendt for at forflygtige selskabets ansvar, den mindste overskridelse af frister etc. blev brugt til at nægte erstatning, og opsigelse af forsikringer efter ydet erstatning var almindeligt.

Der blev i de år af de skiftende forretningsførere udført et enestående uegennyttigt arbejde for at skaffe medlemmerne de bedst mulige afgørelser, alt imens det gjaldt om at holde kontingentet (præmierne) så langt nede som muligt. I det arbejde mødte foreningen selskabets stadige henvisning til den ringe fortjeneste, det havde; det var — skulle man tro selskabet — det rene filantropi! Men under alle omstændigheder var UF i stand til at kunne konsolidere sig så godt, at tanken om at omdanne foreningen til et gensidigt selskab og

selv overtage forsikringsporteføljen stadig vandt mere og mere gehør i ledelsen.

Et vovestykke lykkes trods modgang.

Den førende i arbejdet for at få foreningen frigjort fra det private selskab var daværende assistent J. Friis Skotte. Han foranledigede udarbejdet en omfattende statistik over foreningens virksomhed, skadeantal og erstatninger m. v. sammenholdt med selskabets ydelser. Statistiken viste, at foreningen havde gode muligheder for at overtage forsikringerne på gensidighedsbasis. Der opnåedes tilsagn fra DJF om, at der dér kunne fås et lån på 5.000 kr. til reservekapital, hvis det til at begynde med skulle knibe med kontanter. Med dette økonomiske rygstød besluttede UF's repræsentantskab i 1912 eenstemmigt at opsigte kontrakten med »Royal Exchange« og ændre foreningen til en gensidig forsikringsforening.

Betænelighederne overfor det gensidige ansvar blev dæmpet ved en beslutning om, at forsikringer på over 3.000 kr. skulle genforsikres, og nu begyndte den nye tid for foreningen, men —

Bagstræbets mænd tager fat.

Den nye tid indledtes på en måde, der ikke var forudset. En kreds af gensidighedsmodstandere fandt velvillig støtte hos »Royal Exchange« ved iværksættelsen af en skrækagitation med det formål at splitte UF ved at prædike foreningens død ved at påtage sig det gensidige ansvar.

Ved velvillig støtte hos et privat jernbaneblad og opmuntret af splittelsesmændene fra 1901 og deres ligesindede oprettedes i 1914 et konkurrenceforetagende, bygget på kontrakt med et privat selskab, altså det samme forhold, som UF netop var ophørt med.

Trods den mest ufine og af usandheder prægede agitation lykkedes det ikke at ødelægge UF; 473 medlemmer udmeldte sig, men et stort antal kom ret hurtigt tilbage, da de opdagede at være ført bag lyset. I løbet af ganske få år havde UF overvundet tabet, og den nye forening fik aldrig nogen betydning i forsikringsmæssig henseende; den havde hovedsagelig sit klientel blandt de ældste og højest lønnede embedsmænd indenfor centraladministrationen og kulminerede allerede ved starten. Efterhånden som afsked og dødsfald bevirkede nedgang i medlemstallet, meldte ønsket sig om at lade resten overgå til UF.

I 1940 blev truffet aftale med UF om, at medlemmerne, ca. 360, overførtes til UF, og dermed var 1914-foreningens saga ude.

Genforsikringens afvikling var næste mål.

Ved overgangen til at være selvforsikrende skulle som nævnt tegnes genforsikring for de største forsikringer. Selskabet »Skandinavia«, med hvilket der entrere-

Uheldsforsikringsforeningens ledelse i jubilæumsåret. Fra venstre: Hj. Jensen, E. Greve Petersen, C. A. Gustavsen, M. S. Lyngesen, J. K. F. Jensen og P. From Hansen.

des, var imidlertid ikke sindet udelukkende at tage de store forsikringer, det ville have mindst 20 pct. af hele forsikringsbestanden med, og det måtte UF gå med til.

Efterhånden som foreningens økonomi blev stabiliseret — forøvrigt blev der aldrig brug for den garanti, DJF havde stillet til disposition — blev det næste mål: hel selvstændighed.

I 1929 kunne man indskrænke genforsikringen til kun at omfatte de store forsikringer; selv om »Skandinavica« så genforsikringen opretholdt helt ud, indgik selskabet dog på den nye ordning.

Endelig i 1941 var økonomien så stabil, at styrelsen kunne forelægge repræsentantskabet forslag om helt at gå over til selvforsikring. Det blev eenstemmigt vedtaget, det store mål var nu nået.

Stadig fremgang på alle fronter.

Når lige bortses fra den midlertidige stagnation i 1914, da bagstræberne satte ind, har foreningens medlemstal og økonomi vist en stadig og jævnt stigende kurve. Ved ordningen af 1912 blev oprettet en bonusfond, der skulle lade overskuddet gå tilbage til medlemmerne. I 1922 var fonden i stand til at give fritagelse for præmiebetaling i 2 kvartaler, og det gentoges senere. Imidlertid bevirkede den stadige fremgang, at en nedsettelse af præmierne blev mulig; ved periodiske reduktioner er de nedsat med fra 25 til 50 procent af det, de var i 1912. Det var mere reelt at have så lave præmier som muligt, fremfor at opkræve for meget for senere at skulle betale det tilbage.

Medlemstallet er ligeledes gået støt fremad. En statistik for alle 50 år vil fylde for meget — og vil heller ikke blive læst — men det kan nævnes, at der i 1912 var 3217 medlemmer, i 1922 3697, 10 år senere 5157 medlemmer og i 1951 8144 medlemmer. Men når der ses hen på den personalestyrke, som har adgang til at være medlem af foreningen, er det langt fra nok, det næste mål må være 10.000 medlemmer.

Forsikringssummernes mange millioner.

I 1912 oplyste formanden, at der var tegnet forsikringer til et beløb af 4.423.000 kr. ved død, i 1922 var de steget til 5.421.000 kr., 10 år senere, i 1932 var forsikringssummen løbet op til 7.393.000 kr. og ved 50-års jubilæet er forsikringsporteføljen 20.395.500 kr. ved død, 32.918.000 kr. ved invaliditet og 16.465 kr. i dagpenge.

Organisationernes deltagelse i ledelsen.

Som tidligere nævnt begyndte det med, at Jernbaneforeningen og Dansk Jernbane Forbund var alene. I 1912, samtidig med overgangen til at være selvstændig forsikringstager, trådte værkstedsarbejdernes organisation, nu Fællesorganisationen DSB, ind, idet hver af de to organisationer gav afkald på 2 pladser til VR. Først i 1927 indtrådte lokomotivmændene i ledelsen, hvorefter de tyve repræsentanter med 7 til hver af de to store organisationer, Jernbaneforeningen og DJF. 3 til hver af de andre, VR og DLF, således at det oprindelige antal, 20, stadig er gældende.

Nogle af de mænd, der har været forrest i arbejdet.

Ved at blade i de gamle bøger møder man gang på gang navnene på de fagligeorganisationers kendtemænd,

men det vil føre for vidt at nævne dem alle. Uden at forbigå nogen skal nævnes, at jernbanemændenes nestor, *P. D. Pedersen*, har været med fra de allerførste dage. *Vilh. Ohlsson* og *N. P. Christensen*, kendte fra Jernbaneforeningens og DJF's historie, den sidstnævnte var foreningens sekretær i 45 år; *J. Christophersen* var i 30 år medlem af foreningens voldgift. *J. Friis Skotte's* navn vil aldrig glemmes i foreningens historie; i mange år forretningsfører og den førende i arbejdet for at få foreningen frigjort fra forsikringsselskabet og lige til sin død en fast gæst ved foreningens møder. Ved hans side stod mænd som nu afdøde vognopsynsmand *Rasmus Andersen*, i mange år foreningens kasserer; fhv. regnskabsfører *Chr. Schmidt*, fhv. forretningsfører *Ch. Petersen* og afdøde stationsforstander *D. O. Høgsgaard*.

Iøvrigt har det nære tilknytningsforhold til de faglige organisationer medført, at en lang række af organisationernes ledende mænd også har været aktive indenfor UF, et bevis for det gode forhold, foreningen stadig har stået — og står — i til de faglige organisationer.

Voldgiften har været arbejdsløs gennem mange år.

Meget tidligt måtte man gå til at oprette en voldgift for at sikre medlemmerne en retfærdig behandling. Især var denne institution nødvendig, da det var de selskaber, med hvem der kontraheredes, som bestemte størrelsen af erstatningerne, og i tidligere år var det næsten en dagligdags begivenhed, at voldgiften måtte træffe afgørelsen.

Efterhånden som foreningen blev mere og mere selvstændig, aftog voldgiftssageres antal. I 1935 var voldgiftsretten sidste gang samlet for at afsige kendelse i en appelsag, der — karakteristisk nok, kan det vel siges — lød på stadfæstelse af foreningens afgørelse.

Siden da har voldgiftsretten været arbejdsløs; det kan kun tages som det bedste bevis for, at foreningen følger det princip: Det mest mulige for den mindst mulige præmie.

I alle afgørelser bestræber styrelsen sig for at anlægge de mest humane synspunkter; det gælder både ved fortolkningen af forsikringsbetingelserne, ved behandlingen af skadesagerne og afgørelsen af erstatningerne, enten det gælder dagpenge, invaliditets- eller dødsersatninger.

Erstatning for krigsskader blev ydet uden pligt dertil.

Som eksempel på foreningens kulance skal lige berettes om den stilling, repræsentantskabet tog til en række krigsskader, der under sidste krig overgik nogle af foreningens medlemmer.

Trods forsikringsbetingelsernes klare fritagelse for erstatningspligt besluttedes det umiddelbart før krigsafslutningen i 1945 at stille 35.000 kr. til disposition for afregning af sådanne krigsskader, der ikke var erstatningsberettiget. Herved blev alle de anmeldte krigsskader afregnet ganske som andre skader, en gestus, som er det bedste bevis for, at foreningen helt igennem betragter sig som medlemmernes eget selskab, der ikke har forretningsmæssige hensyn at tage, men at det gælder om at strække sig længst muligt.

Næppe noget andet forsikringsforetagende herhjemme har vist eller viser en forståelse overfor de forsikrede, som jernbanemændenes eget foretagende da viste og stadig viser sine medlemmer.

Tillidsmandskursus på feriehjemmet

Landsoplysningsudvalget har i dagene 2.—8. september afholdt det tredje i rækken af tillidsmandskursus på feriehjemmet ved Kalundborg.

I alt 32 kursusdeltagere samt vore gæster, de herrer Oluf Johansson, Svenska Järnvägsmannaförbundet, K. J. Knudsen, Dansk Post Forbund, E. Svendsen, Jernbaneforeningen, Aa. Hansen, Fællesorganisationen DSB, og N. A. Jensen, Dansk Jernbane Forbund, samledes søndag eftermiddag på Kalundborg station, hvorfra vi blev transporteret til feriehjemmet til 7 arbejdsfyldte, men uforglemmelige og lærerige dage.

For at give vore kammerater ude i afdelingerne lejlighed til også at følge med i denne gren af Landsoplysningsudvalgets arbejde, vil jeg som bidrag til at styrke interessen for den kommende vinters oplysningsarbejde i det efterfølgende forsøge at give et resumé over det afholdte kursus.

Efter at have spist os igennem en af frk. Petersens berømte søndagsmiddage samledes kursisterne kl. 19.30 i spisesalen, hvor Landsoplysningsudvalgets formand, S. Suneson, bød velkommen og præsenterede gæsterne for os. Han udtalte, at man jo ikke kunne påregne at blive udlært i den kommende uge, men at kursuset gerne skulle danne et fundament, hvorpå hver enkelt deltager kan bygge videre hjemme i sin afdeling, til gavn såvel for den enkelte som for hele standen. Suneson sluttede med at give nogle praktiske oplysninger og inddelte kursisterne i grupper A, B og C, med S. Suneson, C. Schmidt og J. V. B. Christiansen som gruppeledere.

Derefter åbnede organisationens formand E. Greve Petersen kursuset, idet han blandt andet udtalte: Da Hb. i 1947 tog tanken op med tillidsmandskursus, havde man hverken materiale eller erfaring til et sådant, men ved at se på de store fremskridt, andre organisationer havde nået, herskede der ingen tvivl om, at ville man ikke sejles agterud, så var det på høje tid at komme igang. Og idag ved åbningen af det tredje kursus kan vi med glæde konstatere, at interessen for disse stadig vokser ude blandt medlemmerne. Det er givet, at det, der ofres af Hb., forpligter den enkelte deltager, så at oplysningen blandt lokomotivmændene vokser med hver mand, der har været her, og at organisationens styrke stiger dermed. Som jeg

før har givet udtryk for, vil man søge at skabe feriekursus uden for tillidsmændenes rækker, som skabende grundlag for, at hver mand i det daglige selv kan klare begreberne. Nok er vi senere på det end andre organisationer, men viljen og troen på, at vi vil kunne nå lige så langt som disse, er til stede.

Ja, så var kursuset åbnet, og efter at vi mandag morgen havde sunget flaget til tops på den 17,5 m høje flagmast, begyndte arbejdet i grupperne med foreningens historie. Det er givet, at for at man på saglig måde skal kunne vurdere organisationens arbejde og fremskridt, må man kaste et blik tilbage og derigennem se den udvikling, der har fundet sted. Jeg skal ikke her komme nærmere ind på dette emne, men anbefale hver enkelt lokomotivmand at tage foreningens jubilæumsskrift ned fra pulterkammeret og læse det grundigt, og gøre det netop nu, i en tid, hvor man gnaver af det bestående. Det vil sikkert medvirke til en forståelse af organisationens daglige kamp, ikke blot for fremskridt, men også for bibeholdelse af de goder, vi allerede har.

Foreningens hovedkasserer, K. Svendsen, holdt eftermiddagens foredrag over emnet: Hvorledes administreres foreningens midler?

Kaj Svendsen indledte med en redegørelse over vore penge, samt de forpligtelser, vi har overfor samarbejdende organisationer. Omtalte kontingentforhøjelsen, som efter kongressens vedtagelse var trådt ud i livet den 1. juli, og hvis baggrund var prisernes himmelflugt og de store økonomiske krav, medlemmerne stillede.

Svendsen oplyste, at Bygefonden skulle udrede 50.000 kr. for feriehjemmet, som vi skyldte væk, men da Bygefonden kun ejede 30.000 kr., måtte man finde andre steder at skaffe pengene fra. Omtalte, at de andelsbeviser, som medlemmer skænkede foreningen, blev indsat på en særlig konto, der kun blev brugt til udsmykning af feriehjemmet, således er pianettet i musikstuen indkøbt for en del af disse penge.

Kontingentet, som i dag er 9,00 kr., fordeles således: Hovedkassen 3,00 kr., Reservefonden 2,50 kr., DLT 1,00 kr., feriehjemmet 0,50 kr., Kampfonden 1,00 kr., medens den sidste krone går til afdelingernes administration. Især Reservefondens forpligtelser er meget store, således koster en kongres i dag ca 50.000 kr., lommebogen 6.000 kr., tillidsmandskursus ca. 6.000 kr. og formandsmøde ca. 10.000 kr. Svendsen var derfor glad for, at kontingentforhøjelsen går ubeskåret til Reservefonden, som i år har et underskud på ca. 34.000 kr.

Svendsen omtalte derefter Nordisk Reservefond, hvis midler hentes fra renterne af foreningens penge, men da renterne falder og udgifterne stiger, var det heller ikke så fedt her. Med det blå blad var det rent galt. Efter Kaj Svendsens udtalelser gav annoncerne ingen ting (man fik nærmest indtryk af, at de kun var til pynt) og alle udgifter steg. Bygefonden får sine penge fra

marketenderiernes overskud og disses renter. Samlet resultat: der skal spares overalt.

Eftermiddagens gruppearbejde var helliget lønbestemmelser og særlige ydelser.

Tirsdag formiddag behandledes pension og efterindtægtsbestemmelser, og efter at stoffet var grundigt gennemgået, fik hver mand en skriftlig opgave. For at alle kan være med, bringer jeg her en af dem, som lyder: En lokomotivfører, 50 år, ansat i 1929 og udnævnt til ovennævnte stilling 1. april 1942, er gift og i ægteskabet er 5 børn, hvoraf 3 under 18 år, bliver på grund af sygdom pensioneret fra den 1. februar 1951. Hvor meget vil vedkommende erholde i pension pr. år?

Ja, vær så god, frem med papir og blyant og tag fat, der er ikke udsat nogen præmie for at løse den, men hvis du ikke som resultat får 7078,50 kr., så kan der ikke være skygge af tvivl om, at *du* må findes blandt de aller ivrigste til vinterens studiekredsarbejde.

Dagens foredrag blev holdt af sekretæren i DsF, Kai Lindberg, under titlen: De samvirkende Fagforbunds betydning i nutiden.

Kai Lindberg begyndte sit foredrag med at udtale: Baggrunden for landsorganisationen er selve tanken om, at den enkelte står svagt, medens man sammen står stærkt. Dette var man allerede klar over i fagbevægelsens barndom, og de enkelte fagforeninger sluttede sig i 1886 sammen i de samvirkende fagforeninger, som i 1899 førte til oprettelsen af De samvirkende Fagforbund. Den økonomiske udvikling, der er foregået, belyste Kai Lindberg ved at fremsætte, at medens gennemsnitslønnen i 1872 var 20 øre i timen med en arbejdstid på 13 timer, er den i dag 3,50 kr. i timen med en 8 timers arbejdsdag, men for at få et helt klart billede må man dog sammenligne på en lidt anden måde. Medens man således i 1872 var 4 timer om at tjene til et rugbrød og et pund smør, er man i dag kun $\frac{3}{4}$ time derom.

De samvirkende Fagforbund består af 70 landsforbund med 656,000 medlemmer, hvoraf ca. 133,000 er kvinder. 96 pct. af alle organiserede arbejdere er tilsluttet De samvirkende Fagforbund, som ledes af et forretningsudvalg på 21 medlemmer plus 2 fra Socialdemokratiet. Den øverste myndighed er generalforsamlingen, som afholdes hvert 3. år. Det årlige medlemskontingent er 1,52 kr. Endvidere betales der til et særfond (den socialdemokratiske presse) 5 øre pr. uge og ekstra 3 øre pr. uge til bygning af højskoler m. m. Under godkendte arbejdskampe yder De samvirkende Fagforbund 15,00 kr om ugen pr. medlem.

De samvirkende Fagforbunds formål ses af lovenes § 2, og jeg tror, man kort kan sammenfatte det til: at opgaven er at samle og opløfte arbejderstanden til kulturel og social højnelse.

De samvirkende Fagforbund, som er bygget op på demokratiske linier, er ingen central myndighed. De enkelte fagforbund kan således forhandle frit med arbejdsgiverne. De samvirkende Fagforbund er vejledende i de store overenskomstsituationer, men har dog ret til at forhandle direkte med arbejdsgiverne i forhold, der er generelle for hele fagbevægelsen.

Om De samvirkende Fagforbunds program fremover udtalte Kai Lindberg: Vi stiler mod indførelsen af kortere arbejdstid. Arbejdsmarkedskommissionen siger herom i deres betænkning, at en mindre arbejdsydelse på 1 pct. af produktionen efterhånden ville udlignes ved den igangværende rationalisering, og det skulle derfor være muligt at nedsætte arbejdstiden. Med hensyn til ferien er vi efter krigen kommet bagefter, idet man både i Norge og Sverige har gennemført 3 ugers ferie. Herhjemme har man rejst spørgsmålet ad lovgivningens vej. Om det bliver gennemført med den nuværende rigsdag, er vel problematisk, men man håber dog derpå.

Kai Lindberg udtalte endvidere: Den politik, det socialdemokratiske parti fører på rigsdagen, er i alle tilfælde ført på linie med arbejdernes krav, men den socialdemokratiske presse ejes ikke af partiet, men af organisationerne, og den støttes økonomisk af det tidligere nævnte særfond.

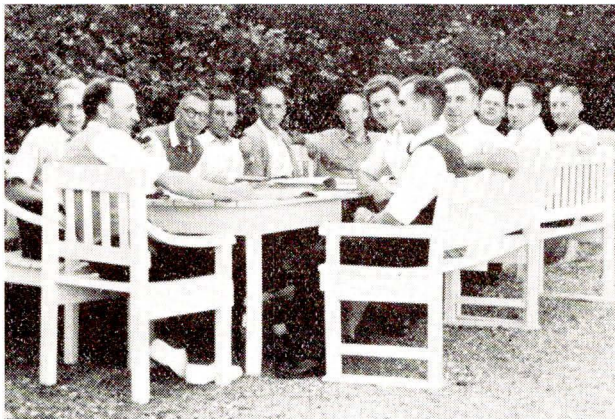
Kai Lindberg omtalte derefter De samvirkende Fagforbunds repræsentation i ca. 60 forskellige institutioner og bestyrelser, som Ulykkesforsikringen, Arbejdsmarkedskommissionen, Pristalsnævnet o. s. v., og sluttede med at sige: Det er af afgørende betydning, at alle faglige organisationer træder ind i De samvirkende Fagforbund, så der opnås 100 pct. samarbejde indenfor den danske arbejderbevægelse. At alle lønarbejdere i dette land står sammen med det mål for øje, at kunne højne deres stand, såvel økonomisk som kulturelt.

Eftermiddagens gruppearbejde omfattede sygefradragsbestemmelser, og vi fik her på anskuelig måde lært at føre en sygefradragsliste.

Onsdag: Time- og dagpenge, flyttegodtgørelse og dobbelt husførelse var emner, der skabte livlig diskussion i grupperne.

Kl. 14,00 foredrag af banechefen Th. Engqvist over emnet: Vedligeholdelse af Statsbanernes spor-net.

Banechefen fortalte i sin indledning om sportens opbygning og gav en redegørelse for skinnernes bevægelse. Omtalte, at en bogesvælle, der var imprægneret, kunne holde i 30—35 år, medens den i naturel tilstand ville rådne op på 3 år. Ballasten består af sten, grus og skærver, og fordeler

Også det gode vejr stod kursuset bi, så gruppearbejdet kunne udføres under åben himmel.

trykket over undergrunden. Normalt er der meget ringe slid på en skinne, som da også har en levetid på ca. 40 år, derimod er sideslidet i kurver af ret betydeligt omfang, og man forsøger at reducere det ved at smøre yderskinnens indvendige side.

Skinnestødene er det svage punkt, da de i særlig grad er udsat for tryk og slitage, de bliver da også jævnlige undersøgt, og er ødelæggelsen ikke for slem, rettes de op, dels ved at udskifte laskerne, dels ved pålægssvejsning. En fast og lige understøtning af svellerne er af overordentlig stor betydning for sporets beliggenhed, og da den gammeldags metode med hakkerne er et både langsomt og besværligt arbejde, har man derfor fundet frem til andre metoder som tryklufthamre, elektriske vibratorer samt det helt store, en selvstoppemaskine. Foruden de her nævnte måder har man med held benyttet en fransk metode, soufflage messurè, hvor man løfter svellen og med et særligt kast fører småsten ind under den i et lag på nøjagtigt så mange mm, som svellen skal hæves.

Banechefen omtalte, at baneafdelingens årlige udgifter beløb sig til mellem 14 og 15 millioner, at man årlig udskifter ca. 100 km skinner, hvoraf de 65 km er nye, hvilket svarer til, at en skinne skal vare i 50 år. Samtidig skal der bruges 330.000 sveller, som man ikke kan fremskaffe.

Et særligt problem er skinnerne på S-banen, som ødelægges i særlig grad og kun holder i ca. 10—12 år, idet der her fremkommer et bølgeslid som følge af en udtværing af materialet. Disse bølgedannelser medfører gnistdannelser i vognenes motorer, så hurtigafbryderne på omformerstationerne falder ud. Man har været oppe på 160 udløsninger i en måned. Banechefen omtalte her, at man på fem år gamle skinner har målt 7 mm lodret slid og 11 mm sideslid, og at man til modvirkelse af bølgeslidet har bestilt en slibevojn hos Krupp.

For at få et nøjagtigt billede af sporenes beliggenhed, låner eller lejer Statsbanerne i udlandet en målevogn, hvormed man fremstiller diagrammer, der viser alle uregelmæssigheder ved sporet.

Banechefens foredrag ledsagedes af lysbilleder, og til slut forevistes en film: Hvor korte skinner bliver lange. Den var optaget på svejseanstalten i Fredericia, og viste, hvordan man savede nedkørte skinneender af og sammensvejsede de således afkortede skinner, så de atter blev brugbare.

Aftenen var forbeholdt filmen, som Statsbanernes Kino med chefen, overkontrolør Hindahl, i spidsen, venligst fremførte for os.

Torsdagen stod i tjenestetidsreglernes tegn, og her rullede man sig rigtig ud med fortolkninger og erfaringer fra det daglige arbejde.

Kl. 14,00 foredrag af auditøren, T. Topsøe-Jensen: Tjenestemandens retsstilling samt sagers behandling ved auditøren. Da emnet er det samme som ved kursuset i 1950, skal jeg ikke her trætte nogen med et referat, der delvis vil blive en gentagelse, men nøjes med at konstatere, at vi var glade for at blive præsenteret for den nye auditør under disse fredelige forhold.

Eftermiddagens gruppearbejde drejede sig om afdelingsformandens opgaver. At de er mangfoldige behøver jeg vel egentlig ikke at bemærke her.

Om aftenen talte fhv. statsminister Hans Hedtoft om Danmarks udenrigspolitik (Atlantpagten).

Hedtoft indledte med en bekendelse til freden og omtalte, at under krigen, da vi var besat af tyskerne, da alle retstilstande var væk, da erkendte hver eneste af os, hvad friheden er værd. Vi oplevede befrielsen den 4. maj, men friheden var ikke dermed vundet. Kampen går videre hvert minut, hver time.

Hedtoft talte videre om spændingsforholdet øst—vest, om Sovjets aggressive politik efter krigen, der skaber den ængstelse i os, så vi ikke ved, om vi i dag lever i en efterkrigstid, eller om vi lever mellem to krige. Efter krigen var det vort ønske at skabe en skandinavisk forsvarsunion, det er beklageligt det ikke lykkedes. Efter forhandlingernes sammenbrud stod vi våben-, værge- og venneløse, derfor tjente vi både verdensfreden og vor egen friheds interesser ved at tilslutte os Atlantpagten. Vi er gået ind i Atlantpagten for at sikre freden, men der er ingen grund til at skjule, at dette samarbejde også stiller os overfor vanskelige problemer, hvor meningene kan være delte. Det gælder således spørgsmålet om Grækenlands og Tyrkiets optagelse i Atlantpagten. Spørgsmålet om Franco-Spaniens optagelse i det atlantiske samarbejde er et andet og langt større problem, og mit synspunkt er, at Amerika ved at indlede samarbejde med Franco-Spanien lader militære hensyn gå foran afgørende politiske og moralske. Hedtoft fortsatte: Amerika må forstå, at det ved forsøg på at få Franco-Spanien med i Atlantpagten, udfordrer ikke alene den socialdemokratiske arbejderbevægelse, men alt ærligt frisind i Europa. Vi har ikke alene ret, men også pligt til at sige fra, hvis man forsøger at indlede en politik, som vi ikke ønsker at stå bag, og dette gælder ethvert forsøg på at optage Franco-Spanien i det atlantiske samarbejde.

Dette er i korte træk hovedindholdet af Hans Hedtofts over to timer lange tale, to timer, der for os 42 tilhørere gik som ti minutter. Det var en stor oplevelse, som jeg kunne ønske at samtlige danske lokomotivmænd havde været til stede og fået del i.

Fredag — kursusets sidste dag. I grupperne gennemgik man pensionsopgaverne, og det er værd at lægge mærke til, at så godt som alle havde løst dem rigtigt.

Resten af formiddagen var der diskussion over emnet: Samarbejdsudvalgenes opgaver. Svend Suneson var indleder og gav en historisk oversigt. Forskellige havde ordet, men diskussionen blev ikke helt det, den skulle have været, da tiden var for knapp.

Det sidste i rækken af foredrag blev holdt af borgmester S. Munk: Kommunalpolitiske problemer.

Munk indledte med at fortælle, at Københavns kommune, næst efter staten, er den største kasse i landet, idet den økonomiske omsætning er 300 millioner om året.

Københavns kommune forsøger på alle måder at fremme og forbedre den sociale forsyning. Kommunens udgifter hertil var i 1950 73,5 millioner kr., og med statens tilskud kom ydelserne op på 218 millioner. Det er kommunens største og vigtigste opgave at sørge for, at alle, fattige som rige, får samme gode behandling. Munk fortsatte med en omtale af børneværnet, som er noget af det vanskeligste, man kan have med at gøre, da det jo drejer sig om børn, man fjerner fra forældrene, for at prøve på at rette op, hvad der i mange tilfælde er ødelagt i hjemmene. Munk er således far til ca. 5000 børn i København, der er under børneværnet.

Borgmesteren berørte derpå boligspørgsmålet, som efter krigen var fortvivlet. Man måtte således opføre en del barakker, der desværre endnu er i brug. Ligeledes havde man en overgang taget 30 skoler i brug for boligløse. I 1948 gennemførtes en lov og der nedsattes et boligudvalg, som ved lejemål bestemmer, hvor mange personer der skal være i lejligheden. Siden lovens ikrafttræden har udvalget godkendt 74,000 lejemål. Munk omtalte herefter de mange aldersrenteboliger, der var oprettet, samt de ca. 50,000 lejligheder, kommunen havde været med til at opføre gennem tilskud og garantier. Der er dog desværre langt igen, før bolignøden er udryddet. I dag er der således 11,000 familier, heraf de 9,000 med børn, som må flytte fra den ene familie til den anden, fordi der ikke findes lejligheder til dem. Til trods for, at kommunen har mange grunde uden for København, hvor der kan bygges, har forstadskommunerne faktisk indtil nu ikke villet give byggetilladelse, men gudskelov er det så småt begyndt at lysne.

Efter foredraget var der lejlighed til diskussion, og der var flere, der sagde et par borgerlige ord.

Ja, så var programmet for dette kursus udtømt, og aftenen var forbeholdt en lille afslutnings- og afskedsfest, hvor det gode humør og kammeratskab sad i højsædet. Vi har grund til at sige organisationen tak for dette kursus, og pligt til at sørge for, at dens økonomiske offer ikke er givet forgæves, men at det gennem fortsat arbejde uden omkring i afdelingerne vil bære renter af et sådant omfang, at det bliver grundlaget for en højnelse af den danske lokomotivmand, såvel kulturelt som økonomisk.

B. A. Jensen.

Fra Landsoplysningsudvalget

Ved afslutningen af det sidst afholdte tillidsmandskursus blev henstillet til de deltagende tillidsmænd, at disse tog oplysningsarbejdet op i den kommende vinter ved dannelse af studiekredse i deres respektive afdelinger.

Landsoplysningsudvalget fornyer ad denne vej den givne henstilling og anmoder om, at der gøres en virkelig indsats for at påkalde interessen for oplysningsarbejdet blandt vore medlemmer.

Vi undlader i den forbindelse ikke at gøre opmærksom på, at der til hovedbestyrelsen fra landsoplysnings-

udvalget vil blive fremsendt forslag om afholdelse af et medlemskursus på feriehuset forud for tillidsmandskursus, og ved udvælgelsen af ansøgerne til førstnævnte kursus vil i nogen grad blive taget hensyn til, hvem der har deltaget i studiekredsarbejdet tidligere.

Er en studiekreds dannet, er landsoplysningsudvalget altid villig med råd og bistand (jfr. udsendt cirkulære), og i samme forbindelse gør vi opmærksom på, at vor organisation står tilsluttet Arbejdernes Oplysnings Forbund (AOF), hvis adresse er Nørre Farimagsgade 11, København K., og hvorfra råd og vejledning også kan hentes.

AOF har endvidere lokale afdelinger i de fleste større byer.

En udmærket form for undervisning er brevskolene, og herom giver AOF alle oplysninger.

Derfor skriv blot, og et godt råd vil altid blive givet.

Det er landsoplysningsudvalgets håb, at vore medlemmer vil interessere sig for oplysningsarbejdet i den kommende vinter. Livet bliver rigere. Tilværelsen får mere indhold, og en bedre forståelse af de gældende forhold bliver resultatet, når problemerne i studiekredsen sættes under debat.

Besøg hos Th. Thrige, Odense.

Fra en beskeden begyndelse har denne virksomhed igennem årene udviklet sig til at blive landskendt for sin produktion af elektromotorer, af hvilke Danske Statsbaner har aftaget en del.

Som et led i oplysningsarbejdet har landsoplysningsudvalget besluttet at arrangere et besøg på fabriken, og ved venlig imødekommenhed er et sådant tilrettelagt og vil finde sted onsdag den 14. november d. å. kl. 13,30.

Under besøget vil deltagerne blive delt i hold af passende størrelse, og under kyndig ledelse vil man få lejlighed til at følge, hvorledes processen foregår fra råmateriale ankommer til fabriken til elektromotoren står færdig til brug.

Iøvrigt henvises til de til samtlige afdelinger udsendte opslag, hvori nærmere oplysninger er anført, og medlemmer, som ønsker at deltage, bedes tegne sig på fremlagte tegningslister.

S. Sureson.

Førerrumsstole i motorvogne

Efter anmodning fra lokomotivførere i motordriften har vi henstillet til generaldirektoratet, at førerrumsstolene i alle motorvognstyper forsynes med ryglæn, hvilket dog stolene i de gamle MO- og MP-vogne af hensyn til de noget smalle førerrum ønskes uden ryglæn.

Maskinafdelingen har stillet sig imødekommende heroverfor, men på grund af visse konstruktionsændringer af allerede bestilte stole og da der må påregnes at hengå nogen tid før centralværkstederne har det nødvendige antal ryglæn færdige, vil en del af de vognstyper, der skal have stole med ryglæn, i en overgangsperiode være monteret med stole uden ryglæn.

Et parti stole med mere skråtstillede ben end den normale type vil blive anvendt i de vognstyper med de bredeste førerrum, såsom MK-FK-, de nye MO- og styrevogne.

„Er dette, som det skal være?“

Den 8-9-51 skete der et nedbrud med tog 404 Te.—Tdr. Dette tog fremføres af motorvogn. Som det er nu, er det trafikafdelingen, der foretager det fornødne med hjælpemaskine, og trafikafdelingen forlangte da også i dette tilfælde hjælpemaskine og mandskab her fra Tdr. depot.

Det forundrer os meget, at trafikafdelingen ikke er *bedre underrettet*, for allerede fra forrige køreplansskifte blev alt, hvad der hedder rådighed — almindelig reserve og nedbrudsreserve — frataget Tønder depot, og henholdsvis Es. og Fa. er stederne med nedbrudsreserve.

Når man så ser de dispositioner, som både »stationerne« og trafikafdelingen kan tage, ja, så er det, at det glipper for en lokomotivmand. Således fandt »stationen« i Tønder og trafikafdelingen ud af, at rangemaskinen her kunne fremføre tog 407 Tdr.—Bü. Rangermaskinen var en Hs, betjent af en lokomotivfyrbøder. Denne ordre blev imidlertid trukket tilbage — men alt imedens dette foregik i og på Tdr. station, traf den herværende stationsforstander i Te. en efter hans mening fortræffelig løsning, idet han fik trafikafdelingens sanktion til at afsende Te.-rangermaskine og rangerfører med tog 404 Te.—Tdr., medgivende en stationsbetjent som anden mand. Dette synes jeg ikke kan gå upåtalet hen — om det så er lokomotivføreren, der ikke ved, hvad han skal foretage sig, det må Pa. afd. så fortælle ham —. Jeg bad lokomotivfører Viggo Nielsen, der jo sidder på kontoret, ringe Te. op og tale med vedkommende lokomotivfører og bede denne indberette sagen for sin afdeling.

Stationsforstanderen i Te. skal ligeledes være kommet med udtalelser om, at han gjorde, hvad han ville. Det jeg og andre lokomotivmænd ønsker, er, at d'herrer stationsforstandere bliver belært om, hvorledes de skal forholde sig i slige tilfælde.

Er dette og skal det være således, at trafikafdelingen kan tilsidesætte bestemmelser, som DLF har med DSB, og har maskinsektionen intet at skulle have sagt i en sag som denne? Det er dog, når alt kommer til alt, derfra, at vi, som fremfører togene, venter vore ordrer.

Her på depotet ser vi tit og ofte det særsyn, at vore lokomotivmestre må ligge og rangere både i kulgården og, som nu, ved omtalte nedbrud køre maskinen på stationen til udveksling, alt sammen fordi der intet reservepersonale findes. Den samme dag indtraf et rangeruheld i Bü., hvor vogne blev afsporet; atter var trafikafdelingen i telefonen og forlangte mandskab og maskine herfra, hvilket resulterede i, at en lokomotivfører her fra afdelingen måtte afsted med lokomotivmesteren som lokomotivfyrbøder. Nej, stop, dette kan DLF's medlemmer ikke tolerere: nok skal DSB spare, men mon Generaldirektoratet er vidende om, hvorledes disse ting løses ude omkring — det kan ikke skabe den gode samarbejdsforståelse, som General-

direktøren ellers så ofte udtaler sig om er hans ønske, der skal være blandt sektionen, distrikter og depoterne. For skal dette og den slags samarbejde være forståelsen, så betakker samtlige medlemmer af DLF her i Tønder sig for alt, hvad der hedder samarbejde.

Lokomotivfører O. Berner,
Tønder.

En hilsen til lokomotivmænd

Fra 1. Distrikt's fornylig afgående overmaskiningeniør J. A. R. A. Sørensen er vi blevet anmodet om at optage følgende hilsen til lokomotivmænd.

Ved min afgang fra Danske Statsbaner føler jeg trang til gennem disse linier at takke lokomotivmænd, der gennem tjenesteårene har givet mig så mange gode timer under drøftelser af den praktiske lokomotivgerning. Indenfor maskintjenesten er vi mange, der fra barnsben har fulgt denne gerning, indtil vi i ungdommen hver på sin vis blev knyttet dertil. Vi mødte med glæde eller spændt forventning og nynnede hurtigt med på melodien, der begyndte med fyrskovlens anslag som stemmegaffel, kullenes raslende lyd indtil arbejdsprocessens afslutning med de taktfaste dampslag suppleret med lokomotivets bløde yndefulde rytme. En egen betagethed kunne også binde den, der dvælede i betragtning af den kraftfulde og ofte velskabte sorte skikkelse, hvad enten den stod i majestætisk ro bag porten eller var klar til afgang med de 900 t.

Når den vordende lokomotivfyrbøderaspirant stod overfor mig, tænkte jeg ofte, om pågældende nu også var klar over, hvad han gik ind til, og om han mødte med den nyfigenhed og indstilling, der kunne udløses i glæde og velbefindende ved gerningen, men ligeså ofte som jeg gennem årene mødte de samme, fik jeg som regel glædelig bekræftelse derpå.

Jeg tror, at den interessante gerning, som lokomotivtjenesten med de mange oplevelser under skiftende og ofte vanskelige situationer nu engang er, har hjulpet lokomotivmanden til at bevare glæden såvel i modvind som i medvind, et indtryk man også får, når lokomotivmænd mødes og så hyppigt fremdrager disse for lokomotivmænd så særegne oplevelser, der efterhånden bliver til gode minder.

Hermed ønsker jeg lokomotivmændene en lykkelig fremtid.

Civiling. J. A. R. A. Sørensen.

Det jysk-fynske Statsbanepersonales Biblioteks 50 års jubilæum

Den 1. november 1901 åbnedes det jysk-fynske bibliotek for sine ca. 800 medlemmer. Bogbestanden var kun knap 2000 bind, men glæden over den billige og bekvemme adgang til bøger var stor.

Biblioteket har igennem de forløbne 50 år bragt sin bogbestand op på flere end 25.000 bind, og den forøges år efter år. Det samme kan desværre ikke siges om medlemstallet, der kulminerede i 1927—28 med ca. 2150.

I dag er medlemstallet kun ca. 1125, skønt bøger er dyrere end nogensinde. For et ars kontingent kan der højst købes 1 à 2 moderne romaner.

Til ikke-medlemmer vil vi derfor gerne sige: Send venligst en indmeldelse til biblioteket, adressen er Aarhus H, og glæd derved Dem selv og Deres familie.

Til vore medlemmer vil vi på 50 årsdagen sige tak for en ofte livslang udvist interesse, og ligeledes vil vi gerne benytte lejligheden til at takke Statsbaneadministrationen og personaleorganisationernes fagblade for udvist velvilje og forståelse af bibliotekets betydning for jernbanepersonalet.

P. b. v.
Svane Knudsen.

Statsbanepersonalets Sygekasse

På fortegnelsen af april 1951 over »Københavnske Jernbanelægers og Specialisters Konsultation« bedes følgende rettelse foretaget:

Specialist i ore-, næse- og halssygdomme overlæge dr. med. G. V. T. Borries' konsultation er flyttet fra Palægade 5 til Trianglen 2, tlf. Øbro 3548.

Tak.

Min hjerteligste tak for den udviste opmærksomhed ved min afsked.

Frits Christiansen, pens. lokomotivmester,
Toldbodgade 1, Odense.

Opmærksomhed frabedes.

Al eventuel opmærksomhed ved min 40 års ansættelse den 1. november frabedes venligst, er bortrejst.

C. L. Knudsen, lokomotivfører,
Nyborg.

Aarhus afdeling.

Aarhus afdeling indbyder medlemmer og aspiranter med familier samt pensionister til gåse- og andespil m. m. på Østergades hotel fredag den 5. november kl. 19.30. 30 numre koster 3 kr.

NYE ADRESSER

Elektrofører-afdelingen:

Enghave: Kassererens adresse rettes til: Rødovrevej 422, st. th., Vanløse.

Lokomotivfyrbøderafdelingen:

Sønderborg: Formandens og kassererens adresse rettes til: Langebrogade 28, 1. tv.

Ordensdekoration.

H. M. Kongen har under 17-9-51 udnævnt pens. lokomotivfører L. P. C. Gellert, Kh. Gb., til dannebrogsmænd.

Tildelt hvervet som depotforstander pr. 1-10-51.
Lokomotivfører A. E. Engtorp, Struer, i Svendborg.

Dødsfald blandt medlemmerne.

Lokomotivfører P. O. Rohde, Wilkensvej 23, 1. Kbhvn., den 13/9-1951.

Dødsfald blandt ekstraordinære medlemmer.

Pens. lokomotivførere:
N. Christensen, Malthe Bruunsvej 1, Kbhvn., sept. 1951.
H. C. Fejring, Finsensgade 44, Esbjerg (5/10-1951).

Pens. lokomotivmester:

A. E. Jensen, Ejnersvej 14, Lyngby, d. 2/10-1951.

MEDLEMSLISTEN

Optaget som ekstraordinært medlem pr. 1-10-1951.

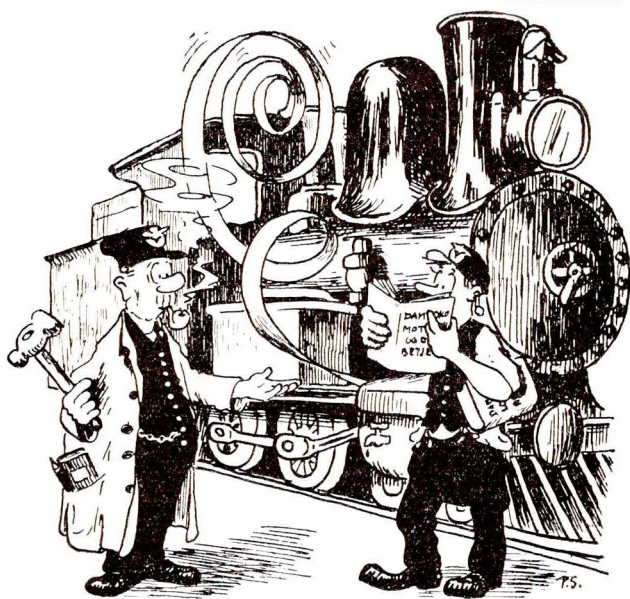
Pens. lokomotivførere:

C. V. Christensen, Aabjergvej 25, Vanløse.
J. Rasmussen, Christianslundsvej 83, st., Nyborg.
C. H. Ebsen, Ringridervej 4, Sønderborg.
L. P. C. Gellert, Finsensvej 77, 4., København.
M. Henriksen, Danhaven 23, Valby.
J. P. M. Laursen, Strandbygade 72, Esbjerg.

Optaget som ekstraordinært medlem pr. 1-11-1951.

Elektroførere:

Th. Hjorth, Egilsgade 2, 4, København.
A. V. Holst, Frb. Bredegade 7, 2. th., F.

— Hvadenten der står noget om det eller ej, så er det fakta, at der er sprunget en fjeder. — —

»Vejlekassen« regnskab

Vindings- og tabskonto for året 1950.

Indtægt.		
Månedlige bidrag indgået i 1950	220.170,00	
Månedlige bidrag indgået i 1951*)	18.577,00	
		238.747,00
Indskud (1471 nye medlemmer)	120,00	
Renter	131.720,89	
Kursvinding udtrukne obligationer (64.500 kr.)	5.895,00	
Overført fra overskudsfond til regulering af udbetalings-satserne	67.425,00	
		443.907,89
Udgift.		
2 dødsfald à 1.060 kr.	2.120,00	
3 » » 990 »	2.970,00	
9 » » 955 »	8.595,00	
7 » » 920 »	6.440,00	
16 » » 885 »	14.160,00	
18 » » 850 »	15.300,00	
16 » » 815 »	13.040,00	
26 » » 780 »	20.280,00	
30 » » 745 »	22.350,00	
78 » » 710 »	55.380,00	
48 » » 640 »	30.720,00	
15 » » 605 »	9.075,00	
7 » » 590 »	4.130,00	
3 » » 575 »	1.725,00	
2 » » 570 »	1.140,00	
280. (280 × 500 = 140.000 kr. + bonus kr. 67.425)		207.425,00
Afgift til forsikringsrådet	167,00	
Depotafgift	1.614,63	
Mæglerkurtag	186,08	
		1.967,71
Actuar	1.550,00	
Revisorer	1.230,00	
Revisions- og Forvaltningsinstituttet A/S	800,00	
Styrelse	11.193,00	
Budgang	30,00	
Opkrævning	7.722,12	
		22.525,12
Repræsentantskabsmøde m. fl.	3.616,76	
Indtegningshonorarer	3.668,00	
	7.284,76	
Porto og girobebyrer	527,29	
Tryksager	811,68	
Telefoner	355,80	
Diverse	80,75	
		1.775,52
Forlods henlagt til forsikringsfond (præmiereserve)	22.164,00	
Anvendt til nedbringning af kurser	5.895,00	
Årets overskud	174.870,78	
		443.907,89

*) Heraf indgået 17.446 kr. fra bogholderkontoret den 15. januar og resten inden regnskabsafslutningen.

Balance pr. 31. december 1950.

Aktiver.

Statsobligationer:		
Pålydende kr. 801.500,00,		
optagne til kurs	714.683,00	
Andre obligationer:		
Pålydende kr. 2.496.400,00,		
optagne til kurs	2.282.984,00	
		2.997.667,00
(Ialt pålydende kr. 3.297.900,00).		
(Værdipapirerne er dels optaget til anskaffelseskurser — dog højst pari — dels til kurser, der ligger noget under anskaffelseskursen, og er forsynet med bandlæggelsespåtegning, hvorefter de gælder som dækning for hjælpepekassens forsikringsfond i henhold til forsikringsloven).		
Kassebeholdning:		
Bankbog nr. 17048	40.516,52	
Bankbog nr. 16293	8.996,08	
Postgiro nr. 324	10.772,06	
Restance	6,00	
Kontant hos forretningsførereren	1.158,85	
		61.449,51
		3.059.116,51

Passiver.

Forsikringsfond (præmiereserve):		
Beholdning fra forrige år	2.242.433,00	
Forlods henlagt	22.164,00	
		2.264.597,00
Sikkerhedsfond:		
Beholdning fra forrige år	129.615,00	
Henlagt af årets overskud	5.336,00	
		134.951,00
Kursreguleringsfond		15.254,00
Overskudsfond: (Regulering af udbetalings-satserne).		
Beholdning fra forrige år	542.204,73	
÷ udbetaling til regulering i 1950	67.425,00	
		474.779,73
+ henlagt af årets overskud	169.534,78	
		644.314,51
		3.059.116,51

København, den 25. februar 1951.

I styrelsen:

P. H. Pedersen. E. Greve Petersen. L. M. Poulsen.

Regnskabet er af os revideret og befundet rigtigt i henhold til de os forelagte bøger og andre bevisligheder.

Vi har overbevist os om, at aktiverne kr. 3.059.116,51, rigtigt forefandtes.

København, den 16. marts 1951.

R. Hansen. M. Mikkelsen.

København, den 14. april 1951.

Revisions- og Forvaltnings-Instituttet.

Aktieselskab.

J. Ejlersen. Einar Rom.

Statsaut. revisor.

Det bedste
I CYKLER OG RADIO

V. Petersen
Jyllandsgade 22
Fredericia
Tlf. 1033

URMAGER OG GULDSMED

BASTIANSEN

*Fest- og
Jubilæumsgaver*

Vendersgade 9 . Fredericia . Telefon 227

FÆLLESBAGERIET A/S

Fredericia . Tlf. 602

Køb altid Brød fra Fællesbageriet

H. OLSEN HOLMELUND A/S

Kulimport

Fredericia

Tlf. 169-170

Den folkelige Forsamlingsbygning
(lige overfor Landsoldaten)

*Store Bal-
og Selskabslokaler*

Vald. Petersen . Fredericia . Tlf. 85

Pedersen & Nielsen

Indehaver: Louis Nielsen
Danmarksgade 6, Fredericia
*Leverandør til
Brugsforeningen*

Banegaardens Restaurant, Fredericia

*Billige
Priser*

anbefales de ærede Rejsende

Husk Marketenderiet!

Telefon 187

*Hurtig
Betjening*

Fredericia Mejeri

Anbefaler sig med

Gothersgade 14

1. Kl.s Mejeriprodukter

Hotel **LANDSOLDATEN**

FREDERICIA

altid bedst — derfor billigst

»LA BELLA«

Blomster- og Kranseforretning anbefales de ærede Medlm.

Gothersgade 15

Fredericia, Tlf. 598

v. Gartner Kai Møller

**Thomas Hansen's
Bageri**

bringes i velvillig Erindring
Brødet bringes overalt i Byen
Danmarksgade, Struer, Tlf. 308

*For Synet en Vinding,
køb Brillen hos Sinding!*

✳ **STRUER . Tlf. 119**

Ekvipér Dem i

London-Magasinet

FREDERICIA

I/s K. C. NIELSEN

Østergade 9, Struer, Tlf. 21

1. Kl.s Herreskrædderi

Lev. til Vare- og Landbrugslotteriet

P. WEILING

Struer . Tlf. 93

anbefaler alt
i moderne
Blomsterbinderi

LEDIG

**1. Kl. Kød, Flæsk
og Paalæg**

P. Johansen Ringgaarden, Struer

Frisørsalonen

Jyllandsgade 9 . Struer

anbefales
Ærb. Gustav Jensen

LANDBOMEJERIET

FREDERICIA

TLF. 1558 og 1559

LEDIG

BOGTRYKKERIET

Nørrebrogade 5, Fredericia
A. Petersen . Tlf. 1014

Alle Arter Tryksager til smaa Priser
Festsange - Telegrammer

Danmarksgade 21 A
Fredericia
Telefon 332

Ougaard & Jensen

I Sol og Pløre
gaa eller køre Brug

Skotøjsbørsens Fodtøj

Struer - Telf. 109

L P PEDERSEN . STRUER

Manufaktur, Herre-
ekvipering, Tricotage

L P betyder ogsaa laveste Priser

Husk Bageriet

Thorsvej . Fredericia

O. Worm . Tlf. 1197

*Specialitet:
Fødselsdagskringle*

Slagelse Dampmølle Akts.

SLAGELSE * TELF. 120

DANA MEL

**Farve-
bøtten**

Tapet . Malerverer . Rullegardiner

v. Holger Häuser

Danmarksgade 23 . Fredericia . Tlf. 1337

Slagelse Banegaardsrestauration

anbefales

d'Hrr. Lokomotivmænd

✳ **Valdemar Nielsen**

FREDERICIA

KUL- OG BRÆNDEHANDEL A/S

**STJERNENS
ØL
OG MINERALVANDE**

H. L. Aastrup & Søn
BRANDE
Kolonial Vin Tobak

Vort Speciale er kunstige Tænder,
der ser ud som naturlige
Prøv den lette Plasticgane
H. Mønster · Tandtekniker
Telf. 94 · Stationsvej 5 · Brande

Godt og lækkert brød der fåes,
når til bageren på torvet der gåes
N. H. Sørensen
Tlf. 38 Brande

*Den rigtige sko, det alle
må sande, fåes hos*
JEPSEN i Brande
Telefon 132

Fa. JOH. HANSEN
ELEKTRO-INSTALLATØR
Tlf. 45 Brande

IMPORTØREN
Brande
Storegade 23 Tlf. 24

Bliv fast Kunde i »Magasin du Nord«
v/ Kaj Jørgensen, Brande

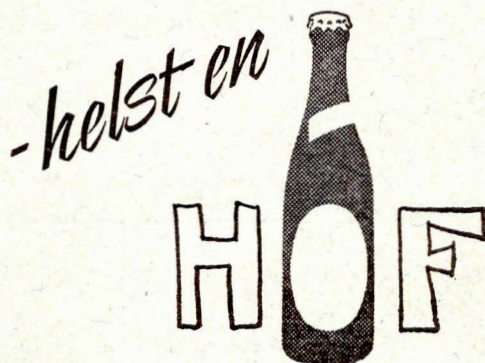
Lad male
Alt moderne Malerarbejde udføres
Aage Andersen
Herningvej 23 Tlf. Brande 210

Frugt · Blomster · Kranse
M. BALLEs EFTF.
v/ Nehr Korn
Brande · Telf. 1

Marketenderiet

*i Centralværkstederne
og Godsbanegaardens
Lokomotivremise
anbefales*

★
Driftsudvalget

Fiskehus Nr. 1
Poul Nielsen
Tlf. Kalundborg 659

Altid friske Torske-
og Rødspættefilet'er
samt Fiskefars
Leverandør til Feriehjem.

Kalundborg Tapet- og Farvehandel
Skibbrogade 3
Tillavede Farver i alle Kulører
færdige til Brug
Chr. Hansen

Slagtermester **Børge Rasmussen**
Kød- og Paalægsforretning
Kordilgade 60, Tlf. Kalundborg 343
Altid 1ste Kl. Varer · Hjemmelavet Paalæg

OTTO NIELSEN
Malermester
★
Tlf. Kalundborg 447

AAGE NIELSEN *Slagtermester*
Kød- og Paalægsforretning
Kordilgade 10, Kalundborg, Tlf. 173
Leverandør til Feriehemmet

N. JENSENS SØNNER
Inventar og Bolig Montering
Tlf. Kalundborg 280

Murermester og Cementvarefabrikant,
anbefaler sig med alt
Murerarbejde, Terrasso-
arbejde, Havefliser,
Flagstangsfodder m. m.
Chr. Schrøder
Tlf. Kalundborg 360

**Kalundborg Brugsforening og
Købmandshandel**
Kolonial - Vin - Kaffe - Konserver - Isenkram

Spis **Kalundborg Margarine**
Th. Jørgensen, Telefon 90
Daglig friskkøret. Leverandør til Feriehemmet

Tag Kager med hjem fra **Clorius**
Spec.: Fødselsdagskringler
Tlf. Kalundborg 187 Prøv mine Kræmmerhuse

Fineste Kød, Flæsk, Paalæg
Slagteriets Udsalg, Kordilgade 44
Tlf. Kalundborg 161 Leverandør til Feriehemmet

A. M. JØRGENSEN Sct. Jørgensbjerg 25, Tlf. Kalundborg 71
Kleinsmed. Aut. Gas- og Vandmester. Centralvarme, Bad, WC, Pumpeanlæg

Er Lyset i Uorden da ring til Kalundborg 520
Kjær Christensen aut. Installatør. Leverandør til Feriehemmet